

Voorkomen en waardering uilen en spechten in gebied 'Plan Tij', voorjaar 2007

Petra Verburg, Frank Majoor & Jan-Willem Vergeer

Colofon

SOVON Vogelonderzoek Nederland

ISSN 1382-6255

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Bureau Waardenburg. Gelieve het als volgt te citeren: Verburg P., Majoor F. & Vergeer J.W. 2007. Voorkomen en waardering uilen en spechten in gebied 'Plan Tij', voorjaar 2007. Sovon-informatierapport 2007/07. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOVON en/of de opdrachtgever.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Methode veldwerk 2007.....	3
3. Beschrijving plangebied.....	4
4. Resultaten inventarisatie 2007.....	5
4.1. Overzicht bezoekdata.....	5
4.2. Resultaten veldwerk.....	5
5. Bespreking voorkomen relevante soorten	6
6. Effectbeoordeling	8
6.1. Wettelijke kader	8
6.2. Geplande ingreep	8
6.3. Ruimtelijke invloed ingreep.....	9
6.4. Gevoeligheid soorten	9
6.5. Effecten	10
6.6. Juridische gevolgen.....	10
Literatuur.....	11
Bijlage 1. Verspreidingskaart	

1. Inleiding

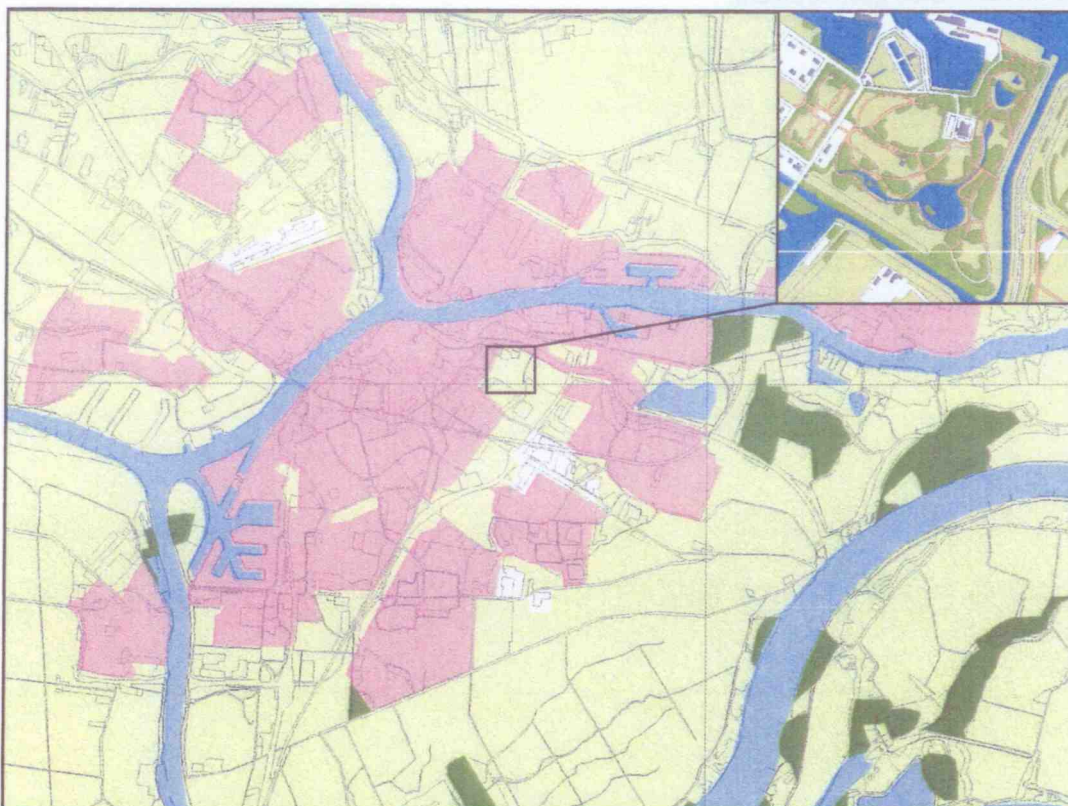
De realisering van woningbouw en aanvullende infrastructuur in het kader van het 'Plan Tij', gelegen tussen het Wantij en de vogelbuurt in de bebouwde kom van Dordrecht, brengt met zich mee dat de aanwezige territoria van uilen en spechten binnen en nabij de grenzen van het plangebied in het voorjaar van 2007 in kaart zijn gebracht. Het Ministerie van LNV verlangt van de projectontwikkelaar dat zij het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied van Plan Tij en naaste omgeving laat onderzoeken. Dit met het oog op een eventuele noodzakelijk ontheffing art. 75 Flora- en faunawet en het voldoen aan de noodzakelijk zorgplicht. Consequenties m.b.t. tot de Flora- en faunawet worden in de nu voor u liggende onderzoeksrapportage aangegeven. Tevens wordt een inschatting gegeven van de effecten van uitvoering van het plan en de na de uitvoering ontstane situatie op het voorkomen van betreffende vogels op lokaal en regionaal niveau.

2. Methode veldwerk 2007

De inventarisatie is uitgevoerd met behulp van de 'uitgebreide territoriumkartering' conform de richtlijnen van SOVON. Deze richtlijnen zijn terug te vinden in de handleiding "Broedvogels inventariseren in proefvlakken BMP-Algemeen" (Van Dijk 2004). Het hele onderzoeksgebied is drie maal bezocht; het eerste bezoek betrof een gecombineerde nacht- en ochtendronde. De zuidrand van het park is daarbij uitgebreid bekeken: hier zijn alle bomen op eventueel aanwezige nesten en/of nestholtes en nestkasten gecontroleerd.

3. Beschrijving plangebied

Het onderzochte gebied betreft met name het Wantijpark, tussen de jachthaven in noorden, de Baden Powellaan in het westen, de voormalige stortpolder waar Plan Tij wordt uitgevoerd in het zuiden en de Vlij die in verbinding staat met het Wantij in het oosten. Daarnaast is de ruime omgeving van het park onderzocht op aanwezigheid van spechten en uilen.

Ligging plangebied in de bebouwde kom van Dordrecht

4. Resultaten inventarisatie 2007

4.1. Overzicht bezoekdata

De inventarisatie is uitgevoerd met behulp van de 'uitgebreide territoriumkartering' conform de richtlijnen van SOVON. Deze richtlijnen zijn terug te vinden in de handleiding "Broedvogels inventariseren in proefvlakken BMP-Algemeen" (van Dijk 2004). Het onderzoeksgebied is drie maal bezocht, waarbij tijdens het eerste bezoek aaneensluitend een nachtbezoek en een ochtendbezoek werd gebracht. De onderzoeksdata zijn zo gekozen dat een maximale kans op het vaststellen van met name uilen en spechten in de beste tijd van het jaar aanwezig was. Door het ontbreken van veldbezoeken in de tweede helft van mei en in juni zijn waarschijnlijk later arriverende soorten broedvogels gemist, maar tot deze groep van later arriverende soorten in en nabij het onderzoeksgebied behoren geen uilen en spechten. Het veldwerk werd uitgevoerd door de SOVON-medewerkers F. Majoor (18 en 24 april) en P. Verburg (9 mei).

Tabel 4.1.1. Bezoekschema veldbezoeken.

Ronde	Datum	Dagdeel	Tijd	Weersomstandigheden
1/2	18-04-2007	Nacht/ochtend	05.30- 09.00	Droog
3	24-04-2007	avond	19.30 - 22.00	Droog
4	09-05-2007	avond	19.30 - 22.30	Regen

4.2. Resultaten veldwerk

De veldbezoeken hebben duidelijk gemaakt dat het Wantijpark onderdeel is van het broedterritorium van Grote Bonte Specht, Groene Specht en Bosuil. Geen van deze soorten broedt echter daadwerkelijk binnen de grenzen van het plangebied.

Roepende Grote Bonte Spechten zijn op verschillende plaatsen in het park waargenomen, de Groene Specht op één locatie. In het zuidelijk deel van het park is zowel een roepend mannetje Bosuil als een vrouwtje Bosuil gehoord en gezien. Tevens werd een nest van de IJsvogel en een kolonie Blauwe Reigers opgemerkt in het Wantijpark. Alle hier genoemde soorten worden nader besproken in hoofdstuk vijf.

In bijlage 1 zijn de relevante waarnemingen van de verschillende veldbezoeken op kaart weergegeven.

5. Bespreking voorkomen relevante soorten

In het onderstaande worden alle regulier in West-Nederland broedende uilen en spechten, alsmede twee opmerkelijke voorjaar 2007 in het Wantijpark vastgestelde soorten broedvogels besproken. Voor de verspreidingsinformatie is gebruik gemaakt van SOVON (2002), Gebuis *et al.* 1992, Apon, Haan & van Jeveren (1997) en Haan & van Jeveren (1998).

Kerkuil *Tyto alba*

De Kerkuil is een zeldzame broedvogel op het eiland van Dordrecht die mede dankzij het plaatsen van geschikte nestkasten in schuren en dergelijke wat in aantal is toegenomen. Voorzover bekend ontbreekt de soort binnen de bebouwde kom van Dordrecht. Er zijn geen waarnemingen binnen de grenzen van het plangebied bekend en een geregeld voorkomen wordt zeer onwaarschijnlijk geacht.

Steenuil *Athene noctua*

De Steenuil is in zuidelijk Zuid-Holland een schaarse en plaatselijke broedvogel van polders met knotwilgenrijen. In de omgeving van Dordrecht is de soort erg zeldzaam geworden. Territoria binnen de bebouwde kom zijn niet bekend. Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen waarnemingen van deze soort bekend en een geregeld voorkomen wordt zeer onwaarschijnlijk geacht.

Bosuil *Strix aluco*

De Bosuil is een geregelde broedvogel van de stadsparken in Dordrecht. Ook in de nabije grienden in de Dordtse en Sliedrechtse Biesbosch zijn broedende Bosuilen geen zeldzaamheid. Afgaand op informatie van wandelaars ter plaatse broeden er de laatste jaren geregeld Bosuilen in het Wantijpark. Op 24 april 2007 werd een duidelijk territoriaal paartje Bosuilen gehoord en gezien aan de zuidrand van het park, binnen de grenzen van het plangebied. Een in dit deel van het park hangende uilenkast was echter bezet door een paartje Holenduiven. Waarschijnlijk broeden de waargenomen Bosuilen elders in het Wantijpark of in de directe omgeving ervan.

Bosuilen jagen op kleine zoogdieren (met name muizen en spitsmuizen) en op vogels tot het formaat van een Houtduif. Daarbij wordt graag gebruik gemaakt van goede uitzichtpunten. De structuur van het Wantijpark, opgaand bos, afgewisseld door open weides, voldoet prima aan de jachteisen van de soort.

Ransuil *Asio otus*

De Ransuil is een zeldzame broedvogel van griendbosjes en dergelijke in de omgeving van Dordrecht. Voorzover bekend broedt de soort niet binnen de bebouwde kom van Dordrecht. Wel worden hier in het winterhalfjaar geregeld groepjes roestende Ransuilen in stadsparken en dergelijke gezien. Het aantal groepen en de omvang ervan lijkt de laatste jaren af te nemen. Dat komt overeen met de landelijke negatieve aantalsontwikkeling van de soort.

Op basis van gesprekken met wandelaars wordt vermoed dat er in recente winters geregeld enkele Ransuilen verblijven in het Wantijpark. Er zou een roestplaats aan de noordoostzijde van het park aanwezig zijn. De enige aanwijzing uit de literatuur betreft de melding van een roestplaats van maximaal 10 vogels op het nabije Jeugdorp in de periode 1979-1981. Tijdens het door SOVON uitgevoerde veldwerk in het voorjaar van 2007 werden geen (sporen van) Ransuilen in of nabij het onderzoeksgebied aangetroffen. Het voorkomen van de Ransuil als broedvogel in het plangebied wordt onwaarschijnlijk geacht.

Groene Specht *Picus viridis*

De Groene Specht is een geregelde, zij het tamelijk schaarse broedvogel van oude grienden aan de rand van de Biesbosch en plaatselijk van stadsparken binnen de bebouwde kom van Dordrecht. In het laatste kwart van de vorige eeuw is het aantal broedparen in de regio duidelijk toegenomen. Bij de veldbezoeken in het voorjaar van 2007 werd een territoriale Groene Specht vastgesteld aan de

